

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
KRANJ

Predstavitev kmetije kot primer dobre kmetijske prakse

KMETIJA: Anže Legat, Hraše 34, 4248 Lesce

Opis kmetijskega gospodarstva

Kmetija Anžeta Legata, po domače JERNEJC, leži v občini Radovljica in obsega 9,21 ha kmetijskih zemljišč ter dobrih 12 ha gozda. Kmetija je bila v lasti starih staršev in strica ter se je ukvarjala pretežno s pridelavo mleka. Kot mlad fant je Anže vseskozi pomagal na kmetiji. Ljubezen do zemlje ga je privedla tudi na študij agronomije, ki ga je v letu 2006 tudi uspešno zaključil.

Slika 1: Mladi gospodar (foto:Tatjana Grilc)

Po smrti starih staršev so živinorejo začeli opuščati. Mladi prevzemnik se je pogumno, kljub svoji mladosti, usmeril v tržno naravnano sadjarsko proizvodnjo. S svojim znanjem in marljivostjo je prepričal strica in mamo, da sta mu v letu 2012 prepustila lastništvo kmetije. S pomočjo kmetijske svetovalne službe je kandidiral na razpis Mladi prevzemnik in tudi uspel.

Trenutno kmetija razpolaga z nekaj več kot 5-ha intenzivnega in 0,1 ha ekstenzivnega nasada. Med sadnimi vrstami prevladuje jabolana, poleg tega so na kmetiji tudi hruške, orehi, češnje in lešniki.

Pri trženju in prodaji sadja sodeluje z javnimi zavodi – sodeluje tudi v projektu Sheme šolskega sadja. Drugače prodaja sadja teče preko veleprodaje, nekaj pa ga prodajo neposredno na domačem dvorišču.

Kmetija je sodobno opremljena z ustrezno infrastrukturo (sodobna hladilnica, skladiščne kapacitete). V letu 2012 so na kmetiji registrirali tudi dopolnilno dejavnost predelave sadja. V obdobju PRP 2007-2013 je bila kmetija z vsemi sadjarskimi zemljišči vključena v program kmetijsko okoljskih plačil KOP in sicer v podukrep integrirana pridelava sadja.

Opis projekta

Anže se zaveda, da je zaradi globalnega segrevanja v prihodnje pričakovati poletja s pogostejšimi neurji in točo. Predvsem toča lahko njegovi kmetiji povzroči veliko gospodarsko škodo in s tem ogrozi njen obstoj kmetije, saj se s sadjarstvom preživlja štiričlanska družina.

Anže vseskozi spremlja novosti na trgu. S kmetijsko svetovalno službo ves čas sodeluje in išče informacije o možnostih pridobitve evropskih sredstev za lažjo izvedbo njegovih načrtov. Prva priložnost se je pokazala v letu 2012, ko je kandidiral na razpis mladi prevzemnik, druga pa v letu 2013 z objavljenim razpisom na ukrep 121: Naložbe na področju sadjarstva in vinogradništva. Na obeh razpisih je tudi uspel. Tako prvo kot drugo vlogo so pomagali pripraviti kmetijski svetovalci Oddelka za kmetijsko svetovanje Kmetijsko gozdarskega zavoda v Kranju.

Z naložbo v protitočno mrežo je pokril 1,75 ha od skupno nekaj več kot 5 ha. Veliko dela je opravil sam. Pri tem mu je pomagal stric in prijatelji. Za mrežo in montažo pa je najel zunanjega izvajalca.

Slika 2 in 3: Naložba v postavitev protitočne mreže (foto: Tatjana Grilc)

Cilji projekta

Glavni in najpomembnejši cilj naložbe je uspešno prilagajanje podnebnim spremembam. Poudarek je predvsem na kvaliteti sadja. Z naložbo v protitočne mreže se je zmanjšala verjetnost izmenične rodnosti zaradi poškodb od toče. Poleg tega je z delom sadovnjaka, ki ga je pokrili s protitočnimi mrežami, postal neodvisen od zavarovalnic, hkrati pa je v letih s točo izboljšal svoj tržni delež.

Poleg tega je potrebno upoštevati tudi nižje opurtinitetne stroške, ki jih sicer ne moremo vrednotiti, so pa izredno pomembni v smeri zniževanja stroškov. To so manjši stroški pri manipulaciji po obiranju (ni prebiranja plodov) ter manjša možnost izgube trga v primeru poškodovanih plodov.

Slika4: Kvaliteta je pomemben dejavnik (foto: Tatjana Grilc)

Vizija kmetije

Pozitivni rezultati izvedene naložbe na kmetiji so mlademu nosilcu motivacija za nadaljevanje naložb, saj želi s protitočnimi mrežami pokriti celotno površino sadovnjakov. S tem bo, poleg zaščite proti toči in ožigom plodov, zagotovljena tudi zaščita pred insekti, ki prenašajo viruse in bakterije.

Načrti za prihodnost so predvsem v smeri, da mladi nosilec dolgoročno na kmetiji zagotovi vsaj dve stabilni delovni mesti, ki bosta omogočali normalno preživljanje njemu in njegovi družini.

Anže se zaveda, da stalnega razvoja, ustrezne preusmeritve kmetije in dviga kakovosti njihovih pridelkov in izdelkov ne bi bilo tako hitro, brez strokovne pomoči kmetijske svetovalne službe in sredstev, ki jih Evropska unija nudi za razvoj kmetijstva in podeželja.

Pripravila: spec. Lidija Šnut

Foto: Tatjana Grilc